

United States Holocaust Memorial Museum

Interview with Janina Miglinienė **RG-50.473*0129**

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: Labą dieną.

Janina Miglinienė: Labą dieną.

Alicija Žukauskaitė: Pirmiausia norėjau padėkoti, kad sutikote su mumis pasikalbėti. Gal galėtumėte prisistatyti, koks jūsų vardas, pavardė?

Janina Miglinienė: Miglinienė Janina, Polavičiūtė – mergautinė pavardė. Turiu šeimą, vyras yra miręs.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, o kuriais metais esate gimusi?

Janina Miglinienė: 1924.

Alicija Žukauskaitė: O kur?

Janina Miglinienė: Šitam name, Merkinės (gatvė) 10.

Alicija Žukauskaitė: Alytuje?

Janina Miglinienė: Taip, Merkinės 10.

Alicija Žukauskaitė: Ir jūs per karą irgi gyvenote šitam name?

Janina Miglinienė: Taip. Per karą buvau dingusi (išvykusi) pas gimines į kaimą.

Alicija Žukauskaitė: O kai karas prasidėjo, jūs buvote čia ar kur kitur?

Janina Miglinienė: Kai karas prasidėjo iš pat pradžių buvau čia, o paskui dingau 1,5 km nuo čia.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, prašau, ar prieš karą Alytuje gyveno daug žydų?

Janina Miglinienė: Taip. Pusė namų buvo žydų namai. Mes vienam name gyvenom su žydais.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, ar jūs matėt, kas atsitiko su žydais, kai prasidėjo karas?

Janina Miglinienė: Oj, matyt mačiau, meluot nenoriu. Čia yra kaimynai stukačiai (skundikai), tie, kur viską perduoda.

Alicija Žukauskaitė: Skundikai.

Janina Miglinienė: Skundikai. Jau jų nėra čia dabar. Man pasakydavo žydėliai, saugokis šitų, nekalbėk nieko, nieko nekalbėk.

Alicija Žukauskaitė: Tai čia per karą ar jau po karo?

Janina Miglinienė: Nu, po karo... per karą... jie paskui toliau atsitraukė.

Alicija Žukauskaitė: O, sakykit, kokia buvo jų pavardė, tų žmonių?

Janina Miglinienė: Kokia pavardė? Kokia... kaip jie ten... Oj... Nu, jis buvo lietuvis, bet jis buvo labai prieš žydus. Bet jo šeimos čia nebuvo, jo nepagavo niekas. Nu, tai palaukit, kaip gi jo pavardė?.. Kai dabar didelis laikas praėjo, ir liga mano tokia, tai neatmenu. Pasėdėčiau ramiai, atsigulus pagalvočiau...

Alicija Žukauskaitė: Na, nieko, mes kai šnekėsime, gal jūs staiga prisiminsite, tai iš karto sakykit tą pavardę, gerai?

Janina Miglinienė: Gerai.

Alicija Žukauskaitė: O kuo pasireiškė tas, kad jis buvo prieš žydus, iš ko tas matėsi?

Janina Miglinienė: Jis šnekėjo visiems, kad mums bus labai gerai gyvent, lietuviams, o rusai yra savanaudžiai. Nu, mes žinom, kaip buvo...

Alicija Žukauskaitė: O tas kaimynas prieš žydus darė ką nors?

Janina Miglinienė: Taip oficialiai nedarė, todėl kad jis bijojo daryti, o, matyt, jis turėjo tų... šunelių (pavaldinių).

Alicija Žukauskaitė: Ką jūs matėt konkrečiai, kas atsitiko su žydais? Pati ką matėt?

Janina Miglinienė: Ką aš pati mačiau? Mačiau, kaip atvažiavo mašina, suėmė juos visus, susodino į gruzoviką (sunkvežimį).

Alicija Žukauskaitė: O kur tai buvo?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Janina Miglinienė: Va šičia va.

Alicija Žukauskaitė: Jūsų gatvėje?

Janina Miglinienė: Mūsų gatvėje. Buvo atėjusi pas mane Bronė Miglinaitė, vyro sesuo, ji arklį turėjo, sako, važiuojam pas kunigą išpažinties. Tas kunigas buvo atsidavęs mums.

Jis mums (pasakė), kad žydai tokie patys žmonės, kaip ir mes.

Alicija Žukauskaitė: Ar kunigas sakydavo per pamokslą, ar sakydavo privačiai?

Janina Miglinienė: Ne, jis taip privačiai, kai ateina daugiau žmonių, o oficialiai tai ne. Jis jau senas buvo, žinojo, kad jam mirtis gresia. Paskiau vieną kartą ateina pas mane pilietis iš Punios, kur tas kunigas gyveno, sako, kunigas liepė greitai atvažiuoti pas jį, tuomet pašnekėsime. Aš nuėjau pas tą Bronę, sakau, atėjo žmogus ir būtinai liepė atvažiuoti man. Tuomet telefono nebuvo, kaip dabar. Aš pasakiau, kada aš būsiu, kad aš ketvirtadienį būsiu, ir Bronė bus. Tai mes nuvažiuojame. Tai mus kelionė vis kratė ir kratė, ar mes vežam kažkokius vaikus ar ką. Mes nieko nevežėm. Kai prašė atvažiuot, taip ir atvažiuojame. Pakui mes atvažiuojame tenai.

Alicija Žukauskaitė: Į kur jūs atvažiuojate?

Janina Miglinienė: Pas kunigą.

Alicija Žukauskaitė: O kur jis buvo tuo momentu?

Janina Miglinienė: Punioj.

Alicija Žukauskaitė: O dėl ko jis prašė, kad jūs atvažiuotumėt?

Janina Miglinienė: O jis prašė šitaip. Moiškė šitas, jis nepilnametis buvo, tas žydėlis, Jasilevičius. Tai jis prašė paieškot jam darbo kaime koku nors specialistu. Aš nežinau, kaip čia dabar buvo... Aš po ligoninės, tai mano atmintis visai (prasta).

Alicija Žukauskaitė: Ponia Janina, aš norėjau trupučiuką patikslinti. Jūs kalbėjote apie kažkokį Moišę Jasilevičių. Kur jisai buvo?

Janina Miglinienė: Moiškė Jasilevičius buvo pas mane ir pas tą Bronę, sklepe (rūsyje).

Alicija Žukauskaitė: Tai jis buvo dar važiuojant prieš kunigą ar po to?

Janina Miglinienė: Po to, po to. Jis sklepe buvo pas ją ir pas mane būdavo. O pas mane iš pat pradžių, kai jis tik sugalvojo taip daryti (iš nerišlios kalbos galima suprasti, kad jis nutarė neiti į getą). Atėjo viena moteris, žydė, sako, ar nepriimtum kluone. Pas mane buvo didelis kluonas dieduko, jau dabar miręs. Kluone jį apgyvendino.(...)

Alicija Žukauskaitė: Tai aš norėjau patikslinti, tas Moiškė ar pats pas jus atėjo, ar kunigas jį atvedė? Kaip jis pas jus atsirado?

Janina Miglinienė: Moiškė va šičia va visą laiką gyveno. Visą laiką matėsi. Paskui nesimatė. Aš susirūpinau, sakau, kur gi tas Moiškė pasidėjo. Pasiklausiau pas tą vyro sesrį, pasakė man, kad jis yra, bet jis čia nenakvoja. Sakau, tai kaip dabar? Sako, aš pati viena negaliu pasakyt. Aš sakau, aš turiu teisę į šitą namą, šitą kluoną, ir aš galiu laikyti žmones kokie jie bebūtų. Vienu žodžiu, tai jis sutiko pas mane pereiti. A, dar pamiršau, pamelavau, pas kunigą jis pats atsirado tenai, pas tą Punios kunigą pats atsirado. Kai atvažiavo tenai, surado keturis žydus pas jį. Trys žydukai vietiniai jauni, o šitas, va, mano, ketvirtas.

Alicija Žukauskaitė: O kokia buvo kunigo pavardė, gal prisimenate?

Janina Miglinienė: Ne... Jei išeina iš kalbos, tai prisimenu, bet kai aš dabar po ligos, tai tikrai nebeprisimenu.

Alicija Žukauskaitė: Tai sakykit, ar pirmiau tas Moiškė buvo pas jus, o paskui pas kunigą, ar pirmiau pas kunigą, o paskui pas jus?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Janina Miglinienė: Pirmiau pas mane. Paskui atvažiavo, suėmė Moiškę, ir ten daugiau žydų ir su tuo... su tuo... Vienu žodžiu, jie transportą davė, tie, kurie suinteresuoti buvo, ir nuvažiavo (?..). Šitą mačiau. Jie nuvažiavo, juos nuvežė, ir negrįžo. Palaukit... Jis grįžo, paleido, jo, paleido. Grįžo jis vėl pas mane, tuomet jis pas mane atėjo. Tai jis iš ten atėjo pas mane. Nu, ir jis čia buvo. Čia netoli mokykla 4-ta vidurinė buvo, tai vaikai eina ir jį pažysta. Tai sako, va, čia yra žydas, žydas čia yra - ant Moiškės. Tai mes pasišnekėjom su vyro seserim, su Brone ta, ji sako, ir pas mane yra sklepas, sako, tegul ateina. Tai dienos metu nešu pusryčius, pietus, o ant nakties atsivedu į namus jį pas save. Mes jį taip maitinom. Kiek mes jį maitinom? Du metus, taip, du metus maitinom.

Alicija Žukauskaitė: O paskui kas atsitiko?

Janina Miglinienė: Paskui, kai atvažiavo su tais žydėliais, ten nuvažiavo (neaišku, kur), ten pabuvo, neleido jau jų eiti, tai jie ten sutvarkė reikalus.

Alicija Žukauskaitė: Ką reiškia – sutvarkė reikalus? Ką padarė su Moiške?

Janina Miglinienė: Su Moiške, su Moiškės broliu, tėvu, su visais. Brolis... vardo neprisimenu.

Alicija Žukauskaitė: O kiek metų Moiškei buvo, kai jis pas jus buvo?

Janina Miglinienė: Va, kaip mano anūkas, toks didelis, kokia šešiolika, septyniolika metų, va.

Alicija Žukauskaitė: Gerai, jis pas jus pabuvo porą metų, kaip jis paskui dingo, kas su juo atsitiko?

Janina Miglinienė: Tuo laiku jį suėmė.

Alicija Žukauskaitė: Iš jūsų namų?

Janina Miglinienė: Ne, iš Bronės.

Alicija Žukauskaitė: O kas jį suėmė?

Janina Miglinienė: Atvažiavo civiliai, kas ten supras?

Alicija Žukauskaitė: O kokia kalba šnekėjo?

Janina Miglinienė: Lietuviškai. Lietuviai buvo. Taigi čia pat ir lietuvių stukačių (skundikų) buvo kažin kiek, kad čia ir baisu buvo gyventi.

Alicija Žukauskaitė: Kai tie lietuviai atvažiavo, Moiškę suėmė, o Bronei nieko nepadarė?

Janina Miglinienė: Bronė nepasirodė tenai, nepasirodė, taip ir paliko (pasiliko). Paskui pas mane atėjo. Už dviejų, trijų dienų pas mane atvažiavo. Sako, jūs sakykit teisybę, pas jus žydas gyvena? Ne, sakau, negyvena, nėra pas mane jokio žydo. Einam, surasim.

Nuėjo į kluoną, į tvartą ir nerado. Jų nebuvo. Jie buvo išėję į Punią pas tą... Paskiau atvažiavo vėl ir juos rado pas Bronę. Pas Bronę rado, paėmė ir viskas. Ir nieko nežinau.

Nuo to laiko aš niekur nesikišau, man protingi žmonės pasakė, tuk būk šalia (atokiai). (?..)

Alicija Žukauskaitė: Ponia Janina, pasakykit, ar čia slapstėsi tik Moiškė, ar ir jo šeima dar be to?

Janina Miglinienė: Ne, šeima jau anksčiau nuvežta.

Alicija Žukauskaitė: Tai tik Moiškė?

Janina Miglinienė: Moiškė, Moiškė... Ir šitą parduotuvę išbazarino (išplėšė). Parduotuvė buvo, kas ko norėjo, tai visiems užteko.

Alicija Žukauskaitė: Aš norėčiau prie to epizodo grįžti, kai sakėt, kad su gruzoviku atvažiavo į jūsų šitą gatvę ir surinko žydus.

Janina Miglinienė: Aha.

Alicija Žukauskaitė: Vyrus? Moteris? Ką?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Janina Miglinienė: Ne, ne, aš nežinau, todėl kad mano akyse buvo tas Moiškė... Jeigu dar yra gyvas, tai reiškia gerai, o jeigu ne, tai kur jis galėjo būti dingęs.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, ar jūs matėt, kaip žydus šaudė?

Janina Miglinienė: Ne. Tik tai buvo... gegužės mėnesį dainų šventė, tai aš dalyvavau su savo komanda, tai mačiau, kad ten tie žydų žmonės gyvena.

Alicija Žukauskaitė: Kur?

Janina Miglinienė: Panemunėj, Panemunėj. Jie ten palapines turėjo, ir savo, ir valdiškas padarė, tokią kaip buveinę padarė.

Alicija Žukauskaitė: O jie ten buvo uždaryti už tvoros?

Janina Miglinienė: Ne, ne. Už tvoros, bet jie niekur negalėjo vaikščioti. Ten buvo pilna tų... tų... kaip jie vadinasi... kurie budi.

Alicija Žukauskaitė: Sargybiniai?

Janina Miglinienė: Sargybiniai, va.

Alicija Žukauskaitė: O kai šaudė, ar girdėjot?

Janina Miglinienė: Girdėjom visą laiką, kai šaudė. Bet ką šaudė, tai nemačiau. O žydukas tai vis ateina, apsikabina ir verkia. (Janina Milinienė verkia). Tai aš kiek turėjau jėgų, sakiau, nusiraminkit, gana, gana... Tu pasilikai gyvas ir būsi gyvas, nieko nepadarysi, dabar toks laikas. Va, tai mano žodžiais ir gyveno.

Alicija Žukauskaitė: Ponia Janina, o jūs prisimenate tą dieną, kai jį kažkas išsivedė? Kaip jį išsivedė?

Janina Miglinienė: Iš kur?

Alicija Žukauskaitė: Iš jūsų, kai jūs paskutinį kartą jį matėt.

Janina Miglinienė: Tai jis buvo Punioj, pas kunigą. Ten jo nerado. Tai atėjo pas Bronę. Bronės nerado, jo ieškojo, nerado. Kambary skylė, tik uždėtas kilimas, jis tenai gyveno.

Alicija Žukauskaitė: Kur jį rado?

Janina Miglinienė: Jį rado pas Miglinaitę (Bronę).

Alicija Žukauskaitė: Pas vyro seserį?

Janina Miglinienė: Pas vyro seserį. Aš negalėjau laikyti, nes visi, visa vidurinė (mokykla) žinojo, kad yra pas mane žydas. Tai va.

Alicija Žukauskaitė: Tai jūs matėt, kaip jį pasiėmė iš tos sesers, iš Miglinaitės?

Janina Miglinienė: Ne, nemačiau. Jie buvo atėję ir manęs ieškojo, bet neteko jiems.

Žydėliai susirašinėja su Amerika, tai atveža man tai vaistų, tai ko. Sako, tu būk protinga, sveika, laikykis.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, gal jūs prisimenate pavardes tų žmonių, tų lietuvių, kurie vaikščiojo, rinko žydus?

Janina Miglinienė: Jie, žinau, kad angliškais drabužiais buvo (kostiumais?). Atvarė į mašiną (žydus?), ir sėskis, ir sėdėk.

Alicija Žukauskaitė: O su civiliais rūbais ar su uniformom?

Janina Miglinienė: Su civiliais, su uniformom, - visokių buvo.

Alicija Žukauskaitė: Dar norėjau paklausti, kai tik prasidėjo karas, jūs sakot, surinko žydus iš jūsų gatvės. Jūsų kaimynus surinko, taip?

Janina Miglinienė: Aha.

Alicija Žukauskaitė: Ar tai tada su tuo gruzoviku surinko?

Janina Miglinienė: Ne, juos vėliau surinko.

Alicija Žukauskaitė: O jūsų gatvės žydus ar matėt, kaip juos surinko?

Janina Miglinienė: Ne, nemačiau, nemačiau. Ir čia žydai buvo, ir čia žydai buvo (kaimynai), va šičia žydas turėjo žemę. Mama man sako, tu nelysk, tu pakliūsi, aš sakau, nieko blogo, mes vienų metų, augom kartu (toliau tekstas sunkiai logiškai suprantamas, matyt, pašnekovė yra prislėgta ligos).

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.